EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 21.4.2021.
COM(2021) 195 final

2021/0101 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostājām, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku un Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem (“*ASU*”) dalībnieku rakstiskajā procedūrā attiecībā uz Apvienotās Karalistes lūgumu kļūt par minēto vienošanos dalībnieci

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kura Savienības vārdā jāieņem Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās") dalībnieku un Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilajiem gaisa kuģiem ("gaisa kuģu nozares vienošanās" jeb "*ASU*") dalībnieku rakstiskajā procedūrā attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes ("Apvienotā Karaliste") lūgumu kļūt par vienošanās un par *ASU* dalībnieci.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Vienošanās un gaisa kuģu nozares vienošanās

Vienošanās ir džentlmeņu vienošanās, kuras mērķis ir nodrošināt sistēmu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu sakārtotai izmantošanai. Praksē tas nozīmē radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus (kuros konkurenci nosaka eksportējamo preču un pakalpojumu kvalitāte un cena, nevis paredzētie finanšu noteikumi) un strādāt, lai likvidētu subsīdijas un tirdzniecības izkropļojumus, kas saistīti ar oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("oficiāls atbalsts"). Vienošanās stājās spēkā 1978. gada aprīlī, un tā ir beztermiņa.

Gaisa kuģu nozares vienošanās ir ietverta vienošanās III pielikumā, un tās nolūks ir nodrošināt sistēmu paredzamai, konsekventai un pārredzamai oficiāli atbalstītu eksporta kredītu izmantošanai gaisa kuģu un *ASU* 4. panta a) punktā minēto saistīto preču un pakalpojumu pārdošanā un nomā. Tādējādi arī *ASU* cenšas veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus eksportam gaisa kuģu nozarē un novērst subsīdijas un tirdzniecības izkropļojumus, kas saistīti ar oficiālu atbalstu. Gaisa kuģu nozares vienošanās stājās spēkā 2011. gada 1. februārī.

Vienošanās, ieskaitot gaisa kuģu nozares vienošanos, ir administratīvi integrēta ESAO un saņem atbalstu no ESAO sekretariāta eksporta kredītu jautājumos. Tomēr nedz vienošanās, nedz gaisa kuģu nozares vienošanās nav ESAO akti[1].

Eiropas Savienība (un nevis tās dalībvalstis) ir vienošanās un gaisa kuģu nozares vienošanās dalībniece, un abas vienošanās ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1233/2011[2] ir transponētas Kopienas *acquis*. Tādējādi vienošanās un gaisa kuģu nozares vienošanās ir juridiski saistošas, jo uz tām attiecas Savienības tiesību akti.

2.2. Vienošanās dalībnieki un *ASU* dalībnieki

Patlaban vienošanās aptver šādus desmit dalībniekus ("vienošanās dalībnieki"): Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija, Šveice un Turcija.

Gaisa kuģu nozares vienošanās ir desmit dalībnieki ("*ASU* dalībnieki"), un tie ir lielā mērā tādi paši kā vienošanās dalībnieki. Vienīgās atšķirības ir tādas, ka Brazīlija ir *ASU* dalībniece (bet ne vienošanās dalībniece), savukārt Turcija nepiedalās *ASU* (lai gan tā ir vienošanās dalībniece).

---

[1] Kā definēts ESAO konvencijas 5. pantā.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1233/2011 (2011. gada 16. novembris) par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK (OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.).

Gan vienošanās, gan *ASU* dalībnieki lēmumus par vienošanās vai *ASU* grozījumiem pieņem vienprātīgi.

Saskaņā ar vienošanās 3. pantu esošie dalībnieki var uzaicināt pievienoties citas ESAO dalībvalstis un valstis, kas nav ESAO dalībvalstis. Tie, kas nav dalībnieki, var kļūt par *ASU* dalībniekiem saskaņā ar procedūrām, kas izklāstītas *ASU* I papildinājumā.

Vienošanās un *ASU* dalībnieku sanāksmēs, kā arī rakstiskajās procedūrās, kur vienošanās un *ASU* dalībnieki pieņem lēmumus, Savienību pārstāv Eiropas Komisija.

2.3. Vienošanās dalībnieku un *ASU* dalībnieku paredzētais akts

Paredzētais akts būtu par vienošanās un par *ASU* dalībnieces statusa piešķiršanu Apvienotajai Karalistei, ņemot vērā Apvienotās Karalistes ("AK") lūgumu kļūt par vienošanās un par *ASU* dalībnieci.

Pēc izstāšanās no ES AK vairs nav pārstāvēta vienošanās un *ASU*. AK 2021. gada 28. janvāra vēstulē lūdza attiecīgajiem dalībniekiem oficiāli piekrist tam, ka AK kļūst par abu instrumentu dalībnieci. Vienošanās priekšsēdētājs un *ASU* dalībnieki AK lūgumu izplatīja 29. janvārī un noteica termiņu – 2021. gada 31. martu – esošajiem dalībniekiem oficiālas atbildes sniegšanai. Priekšsēdētāja 2021. gada 11. februāra paziņojumā termiņš tika pagarināts līdz 2021. gada maija beigām.

Lai apstiprinātu AK dalību vienošanās un *ASU*, būtu jāgroza vienošanās 3. pants un *ASU* 3. pants, t. i., noteikumi, kuros uzskaitīti attiecīgie dalībnieki.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir lietderīgi izstrādāt Savienības nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, jo lēmums būs saistošs Savienībai un skars Savienības tiesību aktus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1233/2011 1. pantu, kurš nosaka: "Savienībā piemēro pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās"). Vienošanās teksts ir iekļauts šīs regulas pielikumā."

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Paredzētie akti ļautu AK kļūt par vienošanās un *ASU* dalībnieci.

Priekšsēdētāja 2021. gada 29. janvāra paziņojumā teikts: "AK bija viena no sākotnējām valstīm, kas 20. gadsimta 70. gados bija iesaistīta finanšu disciplīnu noteikšanā oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, un kopš tā laika tā ir ievērojami sniegusi gan standarta eksporta kredītus, gan eksporta kredītus gaisa kuģiem. Tā ir arī aktīva Eksporta kredītu un kredīta garantiju darba grupas locekle. Tādējādi būtu loģiski un abpusēji izdevīgi, ja AK turpinātu būt dalībniece. Tādēļ es ceru, ka dalībnieki atbalstīs šo lūgumu." Ir sagaidāms, ka visi vienošanās dalībnieki un *ASU* dalībnieki patiešām atbalstīs AK lūgumu.

Savienības interesēs ir, lai AK piedalītos gan vienošanās, gan *ASU*. Abi instrumenti nodrošina sistēmu sakārtotai un pārredzamai oficiāli atbalstītu eksporta kredītu izmantošanai to attiecīgajās piemērošanas jomās un cenšas veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem. Pēdējos gados AK ir kļuvusi arvien aktīvāka oficiālā atbalsta jomā. *UK Export Finance* ("*UKEF*" jeb AK valdības eksporta kredītu atbalsta departaments) 2018. gadā sniedza oficiālu atbalstu mazāk nekā 2 miljardu EUR apmērā. 2019. gadā tas jau bija aptuveni 5,5 miljardi EUR. AK kā vienošanās un gaisa kuģu nozares vienošanās dalībniecei būtu jāievēro to noteikumi.

Turklāt, jo īpaši attiecībā uz gaisa kuģu nozares vienošanos, ir svarīgi paturēt prātā AK pastāvīgo līdzdalību *Airbus*. Tāpēc oficiālo eksporta kredītu regulējums gaisa kuģu ražošanas nozarē attiecas uz ES dalībvalstu un AK kopējām interesēm.

Tā kā paredzētā lēmuma mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES eksporta nozarei, kā arī pienācīgi ņemt vērā ES un AK īpašo ekonomisko interešu saskaņošanu gaisa kuģu ražošanas nozarē, nostājām, kas jāieņem Savienības vārdā, vajadzētu būt šādām – piekrist, ka AK kļūst par vienošanās un par gaisa kuģu nozares vienošanās dalībnieci.

4. JURIDISKAIS PAMATS

3.1. Procesuālais juridiskais pamats

3.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[3].

3.2.1. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Abi akti, kurus vienošanās dalībnieki un *ASU* dalībnieki ir aicināti pieņemt (t. i., lemt par AK lūgumu kļūt par vienošanās un par *ASU* dalībnieci), ir akti ar juridiskām sekām. Paredzētajiem aktiem ir juridiskas sekas atbilstīgi 1. pantam Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulā (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK, kurā noteikts, ka "Savienībā piemēro pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās"). Vienošanās teksts ir iekļauts šīs regulas pielikumā."

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

3.2. Materiālais juridiskais pamats

3.2.1. Principi

Lēmuma, kas pieņemams saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no paredzētā akta, par kuru nostāja Savienības vārdā jāieņem, mērķa un satura.

3.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir 207. pants.

3.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā vienošanās dalībnieku un *ASU* dalībnieku akti grozīs vienošanos un gaisa kuģu nozares vienošanos, ir lietderīgi tos pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

---

[3] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2021/0101 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostājām, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku un Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem ("*ASU*") dalībnieku rakstiskajā procedūrā attiecībā uz Apvienotās Karalistes lūgumu kļūt par minēto vienošanos dalībnieci

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās"), ir transponētas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1233/2011 un tādējādi ir juridiski saistošas Eiropas Savienībā[4]. [5]

(2) Vienošanās dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija, Šveice un Turcija.

(3) Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem ("gaisa kuģu nozares vienošanās" jeb "*ASU*") ir ietverta vienošanās III pielikumā un saskaņā ar *ASU* 2. pantu ir vienošanās neatņemama sastāvdaļa. Arī *ASU* ir transponēta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1233/2011 un ir juridiski saistoša Savienībā[6]. [7]

(4) *ASU* dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Brazīlija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija un Šveice.

(5) Gan vienošanās, gan gaisa kuģu nozares vienošanās nodrošina sistēmu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu sakārtotai un pārredzamai izmantošanai to attiecīgajās piemērošanas jomās. Tās cenšas veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportējamo preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1233/2011 (2011. gada 16. novembris) par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK (OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.).

5 Agrāk ESAO vienošanās iepriekšējās redakcijas tika transponētas ES tiesību aktos ar Padomes lēmumiem.

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1233/2011 (2011. gada 16. novembris) par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK (OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.).

7 Agrāk ESAO vienošanās iepriekšējās redakcijas tika transponētas ES tiesību aktos ar Padomes lēmumiem.

(6) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (“Apvienotā Karaliste”) izstājās no Savienības 2020. gada 31. janvārī. [8]

(7) Saskaņā ar vienošanās 3. pantu esošie dalībnieki var uzaicināt pievienoties citas ESAO dalībvalstis un valstis, kas nav ESAO dalībvalstis. Tie, kas nav *ASU* dalībnieki, var kļūt par *ASU* dalībniekiem saskaņā ar procedūrām, kas izklāstītas *ASU* I papildinājumā.

(8) Apvienotā Karaliste 2021. gada 28. janvāra vēstulē lūdza vienošanās dalībniekiem un gaisa kuģu nozares vienošanās dalībniekiem piekrist tam, ka Apvienotā Karaliste kļūst attiecīgi par vienošanās un gaisa kuģu nozares vienošanās dalībnieci. Vienošanās dalībniekiem un *ASU* dalībniekiem ir jāpieņem lēmums par minēto lūgumu, izmantojot rakstisku procedūru.

(9) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem vienošanās dalībnieku procedūrā, kā arī nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem gaisa kuģu nozares vienošanās dalībnieku procedūrā, jo vienošanās dalībnieku un *ASU* dalībnieku lēmumi Savienībai būs saistoši saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1233/2011 2. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku rakstiskajā procedūrā Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Apvienotās Karalistes lūgumu kļūt par vienošanās dalībnieci, ir atbalstīt šo lūgumu.

1.a pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem dalībnieku rakstiskajā procedūrā attiecībā uz Apvienotās Karalistes lūgumu kļūt par šīs nozares vienošanās dalībnieci, ir atbalstīt šo lūgumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

[8] Padomes Lēmums (ES) 2020/135 (2020. gada 30. janvāris) par to, lai noslēgtu Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 1. lpp.).